

RÅDMANNENS FORSLAG

7 By- og samfunnsplanlegging

Den nye kommunen blir et samfunn som er mer komplekst sammensatt enn de tre kommunene var hver for seg. Stavanger får områder innenfor hele skalaen av sentralitet, og større innbyrdes avstander. Det blir derfor en viktig oppgave å etablere en god oversikt og felles kunnskap om egen kommune, og sette en felles retning for utviklingen framover. De ulike deler av kommunen vil ha ulike behov og ulik utviklingstakt. Systemer og tjenestestandard må tilpasses dette, og sikre trygghet og forutsigbarhet for innbyggerne, og samtidig en god ressursbruk for kommunen.

7.1 Innledning

Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel vil være viktige arbeider som prioriteres tidlig i valgperioden, som felles grunnlag for kommende planer og prosjekter. Det etableres med dette en samlet planleggingsplattform for utviklingen av by- og lokalsamfunn i den nye kommunen. Det etableres samtidig et nytt plansystem, som skal sikre at planene henger sammen og følger samme logikk.

Samfunnsplanlegging går utover arealplanlegging, og kjennetegnes av helhet og sammenheng, og et utstrakt samarbeid på tvers av kompetanse- og ansvarsområder. Kommunens arbeid med folkehelse er et eksempel på tverrfaglig arbeid, både i prosjekter i utvalgte byområder som er prioriterte for ekstra innsats, og i øvrige oppgaver. Utjevning av levekårsforskjeller i samfunnet er et sentralt mål i arbeidet. Arbeid med mangfold og inkludering er også et eksempel på oppgaver som må løses i tett samarbeid mellom flere grupper og aktører.

Et flerfaglig ansvar gjelder også for oppgaver innenfor samfunnssikkerhet og beredskap. Det er nødvendig å sikre et oppdatert kunnskapsgrunnlag, analyser og planer for samfunnssikkerhet i den nye kommunen. Med utgangspunkt i tidligere Stavangers styringsdokumenter, skal det etableres en ny plattform for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap.

Kommunen bidrar i en rekke regionale samarbeidsprosjekter, herunder regionalplan for Jæren, og gjennomføring av prosjekter i bymiljøpakken. De regionale prosessene legger forpliktelser og føringer for kommunens planlegging og styring, og det er vesentlig at kommunen er en aktiv bidragsyter når beslutninger skal forberedes og fattes.

Arealplaner fastlegger bruk av arealene, etter prosesser som involverer innbyggere og andre samfunnsaktører med interesser i planene. Det er stadig større krav og forventninger til slike prosesser, hvor berørte parter med like eller motstridende interesser ofte ønsker mer innflytelse i planutforming. Kommunens oppgave vil være å legge til rette for en god og konstruktiv offentlig debatt, og deretter sikre tilstrekkelig opplyste saker som legges fram til politisk behandling. Vi vil i aktuelle saker ta i bruk metoder som kan gi aktørene en bedre opplevelse av å delta i prosessen, og også bidra til at private forslagsstillere bruker slike metoder.

Den nye kommunen har en stor historisk rikdom som har verdi for nåtiden og ettertiden. Det vil bli prioritert å lage en ny kommunedelplan for kulturminner, som også innebærer en oppdatering av Stavangers plan fra 2011. Forvaltning av trehusbyen er en vedvarende prioritert oppgave, og spesielt har Byantikvaren et særskilt ansvar for rådgiving og uttalelser i denne viktige og identitetsbærende delen av byen.

regulering og uttarelser i de nye virkelige og identitetsbærende deler av byen.

På samme måte er det en høyt prioritert oppgave å overholde lovpålagte frister for saksbehandlingstid på byggesaker og delesaker, og gjennomføre systematisk tilsyn i byggesaker. Den nye kommunen vil videreutvikle innbyggjerservice, nå også med tilstedeværelse i to innbyggertorg på Judaberg og i Vikevåg, som førstelinje og kontaktpunkt for byggesaker.

Det utvikles fortløpende nye og forbedrede digitale kartløsninger og løsninger for arbeidsprosesser, med sikte på forenkling og etter hvert automatisering. 3D-utvikling er en del av dette arbeidet.

Fellesnemnda har vedtatt at det skal være eiendomsskatt i den nye kommunen, og det gjennomføres i den forbindelse en ny taksering. Dette er et omfattende prosjekt som er høyt prioritert tidlig i planperioden.

7.2 Beredskap og samfunnsutvikling

Avdelingen har ansvar og oppgaver innenfor områdene samfunnssikkerhet, folkehelse, mangfold og inkludering, kriminalitetsforebygging og klimatilpasning.

Samfunnssikkerhet er samfunnets evne til å verne seg mot og håndtere hendelser som truer viktige funksjoner og grunnleggende verdier. Folkehelse omhandler befolkningens helsetilstand og hvordan den fordeler seg i befolkningen. Avdelingen koordinerer kommunens samlede innsats for å fremme inkludering og deltakelse, blant annet gjennom å forebygge utenforskap og diskriminering. Kriminalitetsforebygging handler om å satse systematisk på å unngå kriminalitet i stedet for å reparere. Avdeling for beredskap og samfunnsutvikling har dessuten overordnet koordineringsansvar når det gjelder klimatilpasning.

Samfunnssikkerhet

Stavanger kommune er en av landets viktigste kommuner innen landbruk, havbruk og reiseliv. Kommunens geografi, med blant annet flere øyer uten fastlandsforbindelse, stiller krav til samfunnssikkerhet og beredskap. Som følge av ny kommunestruktur skal det i planperioden gjennomføres en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse, etterfulgt av en beredskapsplan som skal øves på, både internt i kommunen og sammen med andre etater og organisasjoner.

Prioriterte oppgaver er:

- Sikre kobling mellom kommunens overordnede helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse og kommunens plan- og utredningsarbeid
- Øve på kommunens nye beredskapsplanverk sammen med interne og eksterne samvirkeaktører
- Være pådriver for økt samvirke internt, samt på tvers av kommuner, organisasjoner og etater eksternt
- Kartlegge vår digitale sårbarhet og trusler. Utarbeide tiltaksplan.
- Iverksette tiltak for å redusere sannsynligheten for – samt konsekvensene av – eventuelle uønskede ondsinnede handlinger, herunder fysisk og digital sikkerhet
- Bidra til å gjøre innbyggerne resiliente¹ mot uønskede hendelser

Folkehelse

Stavanger er en kommune med økende sosial ulikhet, og gapet mellom de som tjener mest og de som tjener minst øker. Folkehelseprofilen viser at personer som har grunnskole som høyeste utdanningsnivå lever i snitt ca. seks år kortere enn de som har fullført videregående skole. En helhetlig innsats fra alle tjenesteområder er avgjørende for at disse mønstrene skal brytes.

Prioriterte oppgaver er:

- Holde løpende oversikt over helsetilstanden i befolkningen, og de positive og negative faktorer som påvirker denne, jfr. Lov om folkehelsearbeid
- Sikre folkehelseperspektivet i kommunens plan- og utredningsarbeid
- Vurdere behov for å revidere strategiplan for folkehelsearbeidet 2013–2029
- Utvikle og gjennomføre tiltak i områdesatsing på Storhaug i henhold til vedtatte planer
- Utvikle og gjennomføre tiltak for områdeløftet i Hillevåg i henhold til vedtatte planer
- Samarbeide tverrsektorielt gjennom folkehelseforum

Klimatilpasning

Utfordringer knyttet til havstigning, samt mer ekstremvær og store og intense nedbørmengder, må ivaretas i det lokale klimatilpasningsarbeidet. Klimaendringer kan forandre forutsetningene og rammene for mange av kommunens oppgaver, som hvor det kan bygges, hvordan overvann kan håndteres, hvilke helsetjenester befolkningen vil behøve, hvilke bedrifter og næringsliv kommunen bør legge til rette for, samt forvaltning av naturen. Arealplanlegging er et viktig virkemiddel for å forebygge mot klimautfordringer.

I kommuneplanen er det vedtatt å gjennomføre flomkartlegging. Dette foreslås som prioritert arbeid i 2020, med utarbeiding av en skybruddsplan for kommunens ulike nedbørsfelt. Planen skal redegjøre for hvilke tiltak som bør iverksettes, herunder fastsetting av definerte flomveier. Dette er et omfattende arbeid som krever finansiering i budsjettet, i samhandling mellom avdelingene park og vei, vann og avløp samt beredskap og samfunnsutvikling.

Prioriterte oppgaver er:

- Utarbeide skybruddsplan (samarbeidsprosjekt i 2020 – mellom Bymiljø- og utbygging og By- og samfunnsplanlegging)
- Utarbeide ståstedsanalyse for nye Stavanger kommune
- Ha oppmerksomhet på Stavangers sårbarhet overfor klimaendringene, og utvikle kommunens evne til å bli mer klimarobust
- Arbeide med klimatilpasning som skal bidra til utviklingen av en klimasmart og attraktiv kommune, med økt trivsel og bedre folkehelse
- Bidra til god fremtidsrettet arealplanlegging
- Styrke samarbeidet med næringslivet og forskning om utvikling av klimasmarte løsninger
- Utarbeide og følge opp tiltak etter ROS-analyser klimatilpasning
- Videreutvikle klimatilpasningsstrategi
- Ta i bruk naturbaserte løsninger, inspirert av naturens egne måter å håndtere utfordringer

Mangfold og inkludering

Viktigheten og oppmerksomheten omkring mangfold og inkludering har økt. For å hindre ekskludering og utenforlesen må kommunen øke innsatsen på fagområdet. Det er naturlig at dette arbeidet knyttes tett opp mot

utenorskaper må kommunen øke innsatsen på lagområdet. Det er naturlig at dette arbeidet knyttes tett opp mot utvikling av lokaldemokrati og nærmiljø.

Prioriterte oppgaver er:

- Utvikle forpliktende og stabile samarbeidsarenaer internt i kommunen
- Utvikle og ta i bruk nye metoder for innbyggerinvolvering
- Forpliktende oppfølging og aktiv deltakelse i nettverkene ICC (Intercultural Cities)
- Samarbeide med STL (Samarbeidsrådet for tros- og livssynsamfunn), frivillige lag og organisasjoner og kulturhuset Sølvberget

Kriminalitetsforebygging

Forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme er viktig lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Kriminalitetsforebygging på strategisk nivå skal være et satsingsområde i planperioden. I samarbeid med politiet skal kommunens kriminalitetsforebyggende arbeid bli bedre koordinert og målrettet.

Prioriterte oppgaver er:

- Følge opp Stavanger kommunes kriminalitetsforebyggende strategi 2020–2021
- Videreutvikle politiråd som arena for dialog og strategiske beslutninger
- Iverksette tiltak ut fra lokale analyser basert på kriminalitetsbildet og utfordringer
- Styrke det kriminalitetsforebyggende samarbeidet med næringsliv, offentlige aktører og frivillige organisasjoner

Digitale trusler

Dagens samfunn er nærmest utenkelig uten en digital infrastruktur. Den digitale utviklingen innebærer en kraftig endring i samfunnets risiko- og sårbarhetsbilde. Nye trusler og sårbarheter har oppstått: Maskiner og infrastruktur kan angripes av anonyme aktører i andre land, og programmeringsfeil i én komponent kan få effekter som slår ut store deler av mobilnettet. Samfunnsfunksjonene er – gjennom digitale verdikjeder – utsatt for hendelser på nye og tidligere ukjente måter. Dette er et område kommunen skal jobbe aktivt med i planperioden.

7.3 Byggesak og byantikvar

Avdelingen har ansvaret for all byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Gjennom byggesøknadsbehandling, tilsyn, og byantikvarens arbeid med kulturminnevern, skal avdelingen bidra til regional og lokal utvikling i tråd med vedtatte mål og strategier. Samarbeid, medvirkning og god kommunikasjon med berørte organisasjoner, private forslagsstillere, regionale myndigheter og andre, står sentralt. Avdelingen skal i byggesøknadsbehandlingen implementere vedtatte planer og retningslinjer, og sikre god gjennomføring av planer. Avdelingen skal sørge for god forvaltningsskikk i alle ledd, at objektive fortolkningsprinsipper følges, og at tiltakshavere likebehandles. De ulike interessene skal avveies, riktig balanse mellom byutvikling og bygningsvern sikres, og prinsipielle saker for politiske vedtak skal forberedes og følges opp.

Avdelingen ivaretar kommunens lovpålagte plikt til å føre tilsyn med at byggeaktiviteten i kommunen er i samsvar med plan- og bygningslovens regelverk, og i samsvar med kommunens gjeldende planer.

Byggesak drives etter selvkostprinsippet.

Det prioriteres en best mulig saksbehandling og produksjon, samtidig med et aktivt arbeid for å fremme høy kvalitet og stadig forbedring i saksbehandling. Avdelingen arbeider kontinuerlig med innovasjon, samskaping, utvikling og effektivisering. Byggesak har også koordineringsansvar og vil prioritere samhandling med andre tjenesteområder og avdelinger i planperioden.

Byggesaksbehandling på nye måter

Det er etablert et tett samarbeid med Innbyggjerservice og samfunnskontakt for å stadig utvikle og forbedre førstelinjetjenesten. Videre er det et godt samarbeid med Smartbyen om innovasjonsløsninger på byggesaksområdet, og med kommunikasjon om nye måter å formidle informasjon og kunnskap til innbyggerne på. Dette er viktige samarbeidsoppgaver som prioriteres videre i perioden.

Det jobbes videre med et treårig prosjekt i regi av Norkart knyttet til digital byggesaksbehandling, samt at det satses på 3D (BIM) i søknadsprosessen. Avdelingen har mottatt innovasjonsmidler for frikjøp av arbeidstid til dette. Eksempelvis deltar byggesak som pilot i den nasjonale søknadsløsningen SøkLett.

Avdelingen skal være en pådriver for at det også i søknadsbehandlingen legges mer vekt på kommunens ambisjoner i klima- og miljøarbeidet.

Arbeid med implementeringsstrategier for vedtatte planer, herunder kommunedelplan sentrum som har startet opp, og vil bli prioritert videre i samarbeid med avdeling for byutvikling og bymiljø og utbygging.

Tilsyn

Som for 2019, vil prioriterte områder være universell utforming, adkomst og tilgjengelighet, brukbarhet i henhold til TEK10 §§8 og 12, tilsyn med kvalifikasjoner til foretak, tilsyn med produktdokumentasjon av byggevarer, ulovlige byggearbeider, tilsyn med byggeplass i byggeperioden og ved midlertidig brukstillatelse/ferdigattest, samt ivaretagelse av trehusbyen i tett samarbeid med Byantikvaren.

Innfasing av tilsynsoppgaver også utenfor byområdet vil være en prioritert oppgave i perioden.

Byantikvar

Byantikvaren opplever stor pågang og stort behov for veiledning om Trehusbyen, og forventer at dette også vil være en betydelig oppgave i perioden. Byantikvar har i 2019 kartlagt kulturminner på Rennesøy og Finnøy. Dette arbeidet legger grunnlaget for rullering av kulturminnedelplan og utarbeidelse av ny felles kulturminneplan for nye Stavanger, som vil være en prioritert oppgave i planperioden.

7.4 Byutvikling

Avdelingen har ansvar for planlegging og planbehandling etter plan- og bygningsloven, fra overordnet strategisk planlegging til utredninger, analyser og detaljplaner. Gjennom plan- og utviklingsarbeid bidrar avdelingen til regional og lokal utvikling i tråd med vedtatte mål og strategier. Samarbeid, medvirkning og god kommunikasjon med berørte, organisasjoner, private forslagsstillere, regionale myndigheter og andre, står sentralt. Avdelingen skal avveie de ulike interessene og forberede saker for politiske vedtak og videre oppfølging.

Kommuneplanens arealdel, basert på samfunnsdelen og vedtatt planprogram, blir en prioritert oppgave. Tre

gjeldende kommuneplaner skal bli til én, og det skal utarbeides en helhetlig arealstrategi med differensiert sentrums- og distriktspolitikk for den nye kommunen.

Grønn spydspiss

Planprogrammet for ny felles kommuneplan vil peke på hvordan kommuneplanen skal svare ut målene i kommuneplanens samfunnsdel. Kommuneplanens arealdel skal, sammen med byutviklingsstrategien, styre arealutviklingen mot et mer klima- og miljøvennlig samfunn. Planarbeidet vil basere seg på oppdatert kunnskap og analyser, inkludert kunnskap gjennom samskaping og medvirkning.

Gjennomføring av vedtatte prosjekter i Bymiljøpakken er det viktigste tiltaket for å få ned klimagassutslippene fra transportsektoren. Avdelingen vil prioritere arbeid med planer for disse prosjektene.

Avdeling for byutvikling deltar blant annet i prosjektarbeid knyttet til naturbaserte løsninger og energiløsninger, og vil arbeide aktivt for å integrere dette sterkere i pågående planoppgaver, fra kommuneplanen til detaljreguleringer.

Avdelingen skal være en pådriver for at kommunens egne planer for barnehager, skoler m.m. i sterkere grad bidrar til at kommunen leder an i klima- og miljøarbeidet.

Regionmotoren

Byvekstavtalen skal være et verktøy for å sikre forpliktende samarbeid mellom staten, fylkeskommunen og kommunene om arealbruken og rekkefølgen i utbyggingen i kommunene på Nord-Jæren. Regjeringsforliket knyttet til bompenger og de lokale partenes enighet vil være grunnlaget for ny byvekstavtale. Dette vil kreve ny stortingsmelding, og det er foreløpig uavklart når det er arbeidet fram et grunnlag for dette. Forslag til ny Byvekstavtale, med revidert bymiljøpakke, vil bli sendt på høring til kommunene. Avdelingen vil bidra i aktuelt forarbeid, og tilrettelegge for kommunens høringsuttalelse.

Arbeidet med fase 2 i Regionalplan Jæren pågår, og avdelingen deltar aktivt i både prosjektgruppen og arbeidsgrupper.

Det pågår flere detaljreguleringer på strekninger av bussveien. Bussveien i korridor 1, inkludert Stavanger sentrum, er prioritert høyest. I tillegg må strekningen til Ullandhaug og UiS, samt Klubbgata/Kongsgata prioriteres høyt.

For næringslivet er det viktig at arealbruken er nødvendig avklart og gir forutsigbarhet for investering og utvikling. Pågående arbeid med områdereguleringer i Forus øst og Mariero vil bli slutført i perioden. Arbeid med områderegulering i Hillevåg starter opp og arbeidet vil bli tett samkjørt med den øvrige satsingen som pågår i bydelen. Framdrift for områderegulering for Dusavika avhenger fortsatt av avklaringer om løsning for E39 Smiene-Harestad.

Behandling av private detaljreguleringsplaner innenfor lovpålagte frister er en høyt prioritert oppgave. Det gir private forslagsstillere forutsigbarhet for kommunal behandling, og er viktig for den videre utviklingen av kommunen. Gjennom dialog må kommunen fange opp næringslivets og innbyggernes behov, og bidra til robuste planer som gir nødvendig forutsigbarhet. Avdeling for byutvikling vil gi råd og veilede private forslagsstillere for å bidra til gode medvirkningsprosesser med berørte.

Arbeid med gjennomføringsstrategier for pågående og vedtatte planer har startet opp, og vil bli prioritert videre i samarbeid med BMU.

Gode hverdagsliv

Avdeling for byutvikling skal gjennom aktuelle plan- og utviklingsprosjekter legge til rette for et godt samarbeid med kommunedelsutvalgene. Det skal blant annet defineres et godt konsept for *nærmiljøplaner*, og gjennomføres

pilotarbeid for slike i Hillevåg og Storhaug.

Gode hverdagsliv er tett koblet til gode planer, i tråd med kvalitetskravene i kommuneplanen. Kvalitet i boligprosjekter, gode uterom, rekreasjonsområder og nærservice gir grunnlag for et hverdagsliv med korte avstander, der det er enkelt og attraktivt å gå, sykle og reise kollektivt. Arbeidet med å planavklare prosjekter som skal finansieres av Bymiljøpakken vil bli prioritert.

7.5 Kart og digitale tjenester

Avdelingen utfører en rekke lovpålagte eller indirekte lovpålagte oppgaver. Disse myndighetsoppgavene er relatert til matrikkelloven, lov om eierseksjoner og eiendomsskatteloven. I tillegg er avdelingen Kart og digitale tjenester også produsent og leverandør av digitale kartdata for kommunen i henhold til plan- og bygningsloven. Disse dataene ligger i kommunens kartforvaltningssystem og brukes blant annet i tjenesteområdets plan- og byggesaksbehandling, innkreving av eiendomsskatt og kommunale v/a-avgifter.

Teknisk konsolidering av kommunesammenslåingen i matrikkelen

Selv om de tre kommunene teknisk sett er blitt til gjennom en samordning av forskjellige registre, gjenstår mye etterarbeid både med kontroll, feilretting og kvalitetsheving. I 2020 vil arbeid med retting og rydding i matrikkel og andre registre som er blitt sammenslått prioriteres

Taksering/eiendomsskatt

Taksering i hele den nye kommunen er godt i gang og skal være ferdigstilt til sommeren 2021. Eksisterende eiendomsskatteregimer fra fire kommuner skal driftes i 2020.

3D-verktøy

Avdeling for kart og digitale tjenester videreutvikler bruken av 3D-verktøy i tett samarbeid med de andre avdelingene i By- og samfunnsplanlegging. Det skal etableres en 3D-bymodell som skal gjøre det enklere å for de som skal lage 3D-presentasjoner. Dette arbeidet er i gang, og vil bli jobbet med kontinuerlig framover.

Kartløsninger

Avdelingen vil prioritere arbeidet med å lage gode kartløsninger for interne og eksterne brukere. Internt jobbes det med å få flere over på web-baserte løsninger, og å tilpasse kartklienter til de ulike brukergruppene. Eksternt jobbes det med å kunne tilby gode og brukervennlige kart til ulike behov og formål som er etterspurt.

Andre oppgaver

Det jobbes kontinuerlig med digitalisering og automatisering av arbeidsprosesser. Dette gjelder bl.a. salg av meglerpakker, e-Torg, eiendomsarkivene, oppmålingsarbeid med mer.

Avdelingen har også et særskilt ansvar for innovasjon og IKT for hele By- og samfunnsplanlegging. Det er i den forbindelse laget et eget innovasjonsrom som brukes til test og presentasjon av ulike løsninger.